

and management: a collection of scientific works of young scientists. 2019. Vip. 13. URL: https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/29380/1/2019-13_2-04.pdf.

2. Gonchar, VV, Filipishina LM Development of a program of sustainable economic development based on the grouping of industrial enterprises. Eastern Europe: Economy, Business and Management. 2017. Vip. 4 (09). Pp. 146–150.

3. Doysan–Korovyonkova NV Sustainable development of the enterprise as a process and economic phenomenon: theoretical aspects. Bulletin of socio-economic research: coll. Science. ave. ed. MI Zveryakov; Odessa national econ. un-t. Odessa, 2014. Vip. 2 (53). Pp. 48–55.

4. Malik IP, Vetsko TM The mechanism of sustainable development of enterprises of Ukraine. Modern approaches to enterprise management: collection of abstracts ext. IX All-Ukrainian scientific-practical conference, Kyiv, April 12. 2017. Kyiv, 2017. P. 64–69.

5. Pakulin SL, Pakulin AA Management of sustainable development of a modern enterprise: scientific. The trajectory of science. 2016. №3 (8).

6. Pilipenko AA, Yeremeychuk RA Formation of the mechanism of strategic management of sustainable development of the enterprise. Development management. 2017. № 1–2. Pp. 57–64.

7. Plakhotnik OO, Chernyavska IM The mechanism of ensuring the sustainable development of Ukrainian industry in an unstable geopolitical situation. Efficient economy. 2020. № 3. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=7703>.

Дані про авторів

Іванюта Тетяна Миколаївна,

к.е.н., доцент, Національного університету харчових технологій

e-mail: te_ta_na@ukr.net

Грибчук Анастасія Сергіївна,

студентка групи ЕП 2–1М Національного університету харчових технологій

e-mail: stasyahrybchuk@gmail.com

Данные об авторах

Иванюта Татьяна Николаевна,

к.э.н., доцент, Национального университета пищевых технологий

e-mail: te_ta_na@ukr.net

Грибчук Анастасия Сергеевна,

студентка группы ЭП 2–1М Национального университета пищевых технологий

e-mail: stasyahrybchuk@gmail.com

Data about authors

Tatiana Ivanyuta,

Ph.D., associate professor, National University of Food Technologies

e-mail: te_ta_na@ukr.net

Anastasiya Hrybchuk,

Student of the EP 2–1M group, National University of Food Technologies

e-mail: stasyahrybchuk@gmail.com

ТАРАСЕНКО І.О.
ДРЕЛЯ М.В.

Особливості управління оборотними активами підприємства

Предметом дослідження є особливості управління оборотними активами підприємства.

Методи дослідження. У роботі використані: метод аналізу і синтезу, порівняльний метод, метод узагальнення даних.

Результати роботи. Управління оборотними активами є складним процесом. Його складність залежить від таких умов, як: обсяг оборотного капіталу, що використовується в операційному процесі; різні види активів, що формуються за рахунок обсягу оборотного капіталу; прискорення обороту капіталу і забезпечення постійної платоспроможності підприємства тощо.

Першочерговими проблемами в управлінні оборотними активами є: управління запасами, дебіторською заборгованістю, грошовими коштами, визначення джерел фінансування.

Висновки. Отже, управління оборотним активами – це система зв'язків між суб'єктами та об'єктами управління, що наділяє різноманітним кроків та рішень, гнучкістю та варіативністю господарських комбінацій для реалізації напрямків вдосконалення управління оборотними активами, які зачіпають основні аспекти господарської діяльності підприємства.

Ключові слова: оборотні активи, поточні активи, управління оборотними активами, дебіторська заборгованість, грошові кошти.

TARASENKO I.A.
DRELYA M.V.

Особенности управления оборотными активами предприятия

Предметом исследования являются особенности управления оборотными активами предприятия.

Методы исследования. В работе использованы: метод анализа и синтеза, сравнительный метод, метод обобщения данных.

Результаты работы. Управление оборотными активами является сложным процессом. Его сложность зависит от таких условий, как: объем оборотного капитала, используемого в операционном процессе; различные виды активов, формируемых за счет объема оборотного капитала; ускорение оборота капитала и обеспечения постоянной платежеспособности предприятия и тому подобное.

Первоочередными проблемами в управлении оборотными активами являются: управление запасами, дебиторской задолженностью, денежными средствами, определение источников финансирования.

Выводы. Следовательно, управление оборотным активам – это система связей между субъектами и объектами управления, наделяет многообразием шагов и решений, гибкостью и вариативностью хозяйственных комбинаций для реализации направлений совершенствования управления оборотными активами, затрагивающих основные аспекты хозяйственной деятельности предприятия.

Ключевые слова: оборотные активы, текущие активы, управление оборотными активами, дебиторская задолженность, денежные средства.

TARASENKO I.O.
DRELYA M.V.

Features of management of current assets of the enterprise

The subject of research is the features of current assets management of the enterprise.

Research methods. The following methods are used in the work: method of analysis and synthesis, comparative method, method of data generalization.

Results of work. Current asset management is a complex process. Its complexity depends on such conditions as: the amount of working capital used in the operating process; various types of assets formed at the expense of working capital; accelerating capital turnover and ensuring the constant solvency of the enterprise, etc.

The primary problems in the management of current assets are: inventory management, receivables, cash, identification of funding sources.

Conclusions. Thus, current asset management is a system of links between entities and objects of management, which provides a variety of steps and decisions, flexibility and variability of business combinations to improve areas of current asset management that affect key aspects of business.

Keywords: current assets, current assets management, inventories receivables, cash

Постановка проблеми. В умовах формування та розвитку економічних відносин необхідність у створенні механізму управління оборотними активами є одним із невідкладних завдань, які належать до функцій менеджменту підприємства. Адже, це дозволить забезпечити безперервний процес

виробництва та реалізації продукції, що є найголовнішим у підприємницькій діяльності будь-якого підприємства. Як показує сучасна практика, існує пряма залежність між потрібною кількістю оборотних активів та їх ефективним використанням. Як результат, надмірне накопичення оборотних ак-

тивів може призвести до погіршення рівня платоспроможності та ліквідності, що призведе до низького рівня прибутковості підприємства. Тому одним із першочергових завдань, які ставляться перед керівництвом підприємства, є поліпшення механізму управління оборотним активами для забезпечення його фінансової стійкості.

Значною мірою це стосується розробки і впровадження таких підходів в управлінні оборотними активами, які б забезпечували стійкість фінансового стану, кредитоспроможність, інвестиційну привабливість вітчизняних підприємств.

Аналіз досліджень та публікацій. Поняття управління оборотними активами висвітлено у працях провідних українських економістів, таких як І.А. Бланк, А.Д. Василик, М.В. Володькіна, К.В.Ізмайлова, Г.Г. Кірейцев, М.Я. Коробов, Л.А. Лігоненко, А.М. Поддєрьогін, Р.А. Слав'юк та ін. Різним аспектам управління оборотними активами присвячені праці таких зарубіжних учених-економістів, як Е.Р. Брігхем, І.В. Зелгавіс, В.В. Ковальов, Б. Коллас, М.Н. Крейніна, Т. Манесс, Л.Н. Павлова.

Крім того існує низка дослідницьких проблем, які виникають в процесі управління оборотними активами підприємства: не враховуються особливості управління портфелем дебіторської заборгованості; не повною мірою обґрунтовуються логістичні підходи до управління запасами та не береться до уваги специфіка функціонування промислових і торговельних підприємств; використовуються недосконалі методичні підходи до управління грошовими коштами та поточними фінансовими інвестиціями. Це спричинило об'єктивну потребу в подальшому розробленні теоретичних і методико-прикладних засад удосконалення управління оборотними активами з урахуванням світового досвіду.

Виклад основного матеріалу. Оборотні активи знаходяться на другому місці по значимості в структурі активів підприємства після основних засобів. Адже, з точки зору вагомості в системі виробництва та подальшої реалізації продукції оборотні активи повинні бути у достатній кількості, щоб їхня сукупна величина відповідала необхідній кількості, яка б задовільняла потреби ринку, що надалі не призвело до збільшення витрат підприємства, сформованих через надмірне використання промислових потужностей. Як результат, наявність на складах нереалізованої готової продукції, що призведе до погіршення фінансового

стану підприємства. Таким чином, існує пряма залежність між фінансовим станом та швидкістю трансформації засобів і ресурсів, які були вкладені в процес виробництва готової продукції, в реальні грошові кошти.

До цих пір у економічній літературі не існує чіткого визначення поняття «оборотні активи», що породжує певні протиріччя у тлумаченні сутності даного терміну. У сучасній практиці існує безліч підходів до визначення категорії «оборотні активи», що засвідчує актуальність даного питання серед наукової спільноти. Незлічена кількість вчених присвятили своє наукове життя дослідженню даної проблематики.

Відповідно до НП(С)БО 1, оборотні активи – грошові кошти та їх еквіваленти, що не обмежені у використанні, а також інші активи, призначені для реалізації чи споживання протягом операційного циклу чи протягом дванадцяти місяців з дати балансу [1].

В зарубіжній літературі оборотні активи представлені як поточні активи підприємства та характеризуються як будь-який актив, який можна обґрунтовано очікувати, що він буде проданий, спожитий або вичерпаний в ході звичайної діяльності підприємства протягом поточного фінансового року чи операційного циклу або фінансового року (залежно від того, який період довший). Типові поточні активи включають в себе грошові кошти, їх еквіваленти, короткострокові фінансові вкладення (ліквідні цінні папери), дебіторську заборгованість, фондовий інвентар, витратні матеріали, а також частину сплачених зобов'язань (іноді згадуються як витрати майбутніх періодів), які будуть виплачені в протягом року [2].

Ефективний механізм управління оборотними активами підприємства не можна уявити без формування чіткої системи управління, де важливу роль відіграла б взаємодія ключових елементів оборотних активів. До числа таких елементів можна віднести запаси, дебіторську заборгованість та грошові потоки. Перед тим як приступити до розгляду цих напрямків управління, спершу розглянемо, що ж таке система управління оборотним активами.

По своїй суті, система управління оборотними активами – це система цілеспрямовано організованих взаємодій між об'єктом (елементами оборотних активів і джерелами їх фінансування та економічними відносинами в процесі їх форму-

вання та використання в межах даної економічної системи та у взаємозв'язку із зовнішнім середовищем) та суб'єктом управління (органами управління підприємства, які причетні до прийняття управлінських рішень щодо ефективного функціонування оборотних активів і капіталу) шляхом реалізації функцій управління із застосуванням комплексу методів, засобів і фінансово-економічних інструментів дослідження і трансформації взаємопов'язаних процесів формування та використання оборотних активів і джерел їх фінансування за обсягом, складом, структурою з урахуванням дії на них чисельних факторів внутрішнього і зовнішнього середовища.

Управління оборотними активами – це складний процес. Його складність залежить від таких умов, як: обсяг оборотного капіталу, що використовується в операційному процесі; різні види активів, що формуються за рахунок обсягу оборотного капіталу; прискорення обороту капіталу і забезпечення постійної платоспроможності підприємства тощо.

Першочерговими проблемами в управлінні оборотними активами є: управління запасами, дебіторською заборгованістю, грошовими коштами, визначення джерел фінансування.

Система управління оборотними активами представляє собою частину загальної фінансової

стратегії підприємства, що полягає у формуванні необхідного обсягу і складу оборотних активів, раціоналізації й оптимізації структури джерел їх фінансування.

Система управління оборотними активами підприємства розробляється за такими основними етапами, які представлені у рисунку 1 [3].

Особливість управління запасами. Система управління запасами представляє собою частину загальної системи управління оборотними активами підприємства, що полягає в оптимізації загального розміру й структури запасів товарно-матеріальних цінностей, витрат на їх обслуговування та забезпечення ефективного контролю за їх рухом.

Вибір системи управління запасами залежить від особливостей виробництва, цілей управління, характеру взаємодії з постачальниками матеріальних ресурсів, організації збуту та інших факторів.

Світова практика сформувала ряд систем управління запасами, які одночасно виступають і як системи контролю.

1. Система з фіксованим обсягом замовлень. Об'єм замовлень суворо фіксований і не змінюється ні за яких умов. Для оптимізації розмірів замовлень використовують спеціальні методики і формули.

2. Система з фіксованим інтервалом часу між замовленнями. В ній замовлення роблять у суво-

Рисунок 1. Етапи управління оборотними активами підприємства [3]

Таблиця 1. Порівняння двох основних систем управління запасами [4]

Системи	Переваги	Недоліки
Зі фіксованим обсягом замовлень	Менше рівень максимально бажаного замовлення. Економія витрат на утримання запасів на рахунок скорочення площ від замовлення	Постійний контроль за наявністю запасів на складі
Зі фіксованим інтервалом часу між замовленнями	Відсутність постійного контролю за наявністю запасів на складі	Високий рівень максимально бажаного запасу. Підвищення витрат на утримання запасів

ро визначені моменти часу через рівні інтервали, наприклад раз у місяць, раз у тиждень і т.п.

Порівняння цих двох систем свідчить про наявність в них взаємних недоліків та переваг (див. у табл. 1).

3. Система управління запасами «Канбан» («точно в строк») з'явилась як внутрішньовиробнича система в Японії (фірма «Тойота», 70-ті роки). Система дозволяє мінімізувати довжину виробничого циклу, позбавитися на виробничих підрозділах складів матеріалів, готової продукції і скоротити до мінімально можливих обсяги операційних запасів. Система «Канбан» працює за принципом прямого поповнення запасів, але при дуже невеликому обсязі партії запасу. Її перевагами є те, що виробництво напівфабрикатів на пряму пов'язане з реальним надходженням запасів та їх споживанням.

4. Система «Пуш» (англ. «push» – «штовхати») і система «Пулл» (англ. «pull» – «тягнути»). Останню, завдяки вдосконаленні її в Японії, в системі «Канбан» з 70 років ХХ століття, стали називати JIT («just-intime» – «точно в строк»). Ці системи стали моделями взаємодії виробництва із закупівлями (відділ постачання) і реалізацією готової продукції (відділ збуту). Головною умовою є те, що при цьому контроль за процесами «постачання-виробництво-збут», повинен забезпечувати прийняття необхідних рішень щодо ефективного управління вказаними процесами. Японська система контролю і управління запасами зарекомендувала себе як найбільш ефективна.

Система управління запасами охоплює такі основні етапи робіт:

1) *Аналіз запасів товарно-матеріальних цінностей у попередньому періоді проводяться на основі чотирьох етапів.*

На першому етапі аналізу розглядаються показники загальної суми запасів товарно-матеріальних цінностей – темпи її динаміки, питома вага в обсязі оборотних активів тощо. На другому – вивчається структура запасів у розрізі їх видів

і основних груп, виділяються сезонні коливання їх розмірів. Третій етап передбачає вивчення ефективності використання різних видів і груп запасів, їх обсягу в цілому, яка характеризується показниками їх оборотності. На четвертому етапі вивчаються обсяг і структура поточних витрат щодо обслуговування запасів у розрізі окремих видів цих витрат. Отже, основним завданням аналізу є виявлення рівня забезпеченості виробництва і реалізації продукції відповідними запасами товарно-матеріальних цінностей у попередньому періоді та оцінка ефективності їх використання.

2) *Визначення цілей формування запасів.*

Запаси товарно-матеріальних цінностей, що включаються до складу оборотних активів, можуть створюватися на підприємстві з різними цілями:

Для забезпечення поточної виробничої діяльності (поточні запаси сировини й матеріалів);

Для забезпечення поточної збутової діяльності (поточні запаси готової продукції);

Для накопичення сезонних запасів, для господарського процесу в майбутньому періоді (сезонні запаси сировини, матеріалів, готової продукції).

3) *Оптимізація розміру основних груп поточних запасів.*

Розкриття суті даного етапу пов'язане з поділом усієї сукупності запасів товарно-матеріальних.

Для оптимізації розміру поточних запасів товарно-матеріальних цінностей використовується Модель економічно обґрунтованого розміру замовлення (Economic ordering quantity – EOQ model), яка серед інших набула найбільшого поширення. Вона, як правило, використовується для оптимізації розміру виробничих запасів і запасів готової продукції.

Розрахунковий механізм моделі EOQ заснований на мінімізації сукупних операційних витрат для закупівлі та збереження запасів на підприємстві, розраховується за формулою:

$$EOQ = \sqrt{\frac{2 \cdot OBC \cdot B_{pz}}{B_z}}, \quad (1)$$

де, *EQQ* – оптимальний середній розмір партії постачання запасів; *OBC* – обсяг виробничого споживання запасів (сировини або матеріалів) в аналізованому періоді; *Врз* – середня вартість розміщення одного замовлення; *Вз* – вартість зберігання одиниці запасів в аналізованому періоді.

4) *Оптимізація загальної суми запасів товарно-матеріальних цінностей, що включаються до складу оборотних активів.*

Розрахунок оптимальної суми запасів товарно-матеріальних цінностей у цілому і за основними їх групами здійснюється за формулою:

$$Z_k = (H_{пз} * O_o + Z_{сз} + Z_{цп}, \quad (2)$$

де, *Z_k* – оптимальна сума запасів на кінець аналізованого періоду; *H_{пз}* – норматив запасів точного зберігання, в днях; *O_o* – односторонній обсяг виробництва (для запасів сировини та матеріалів) або реалізації (для запасів готової продукції) у майбутньому періоді; *Z_{сз}* – запланована сума запасів сезонного зберігання; *Z_{цп}* – запланована сума запасів цільового призначення інших видів.

5) *Формування ефективних систем контролю за рухом запасів на підприємстві.*

Найбільш широке застосування серед систем контролю за рухом запасів у країнах з розвинутою економікою одержала «Система ABC». Суть якої полягає в тому, що вся сукупність запасів товарно-матеріальних цінностей розподіляється на три категорії на основі їх вартості, обсягу і частин витрачання, а також негативних наслідків. У категорію «А» входять найбільш дорогі види запасів із тривалим циклом замовлення, що потребують постійного моніторингу. Частота завантаження цієї категорії запасів визначається, як правило, на основі моделі EOQ. Коло товарно-матеріальних цінностей, що входять до категорії «А», звичайно обмежене і потребує щотижневого контролю. У категорію «В» входять товарно-матеріальні цінності, що мають меншу значимість у забезпеченні безперебійного операційного процесу й формуванні кінцевих результатів фінансової діяльності. Запаси цієї групи контролюються один раз на місяць. У категорію «С» входять всі інші товарно-матеріальні цінності з низькою вартістю, що не відіграють значної ролі у формуванні кінцевих фінансових результатів.

б) *Реальне відображення у фінансовому обліку вартості запасів товарно-матеріальних цінностей в умовах інфляції.*

На практиці для відображення реальної вартості запасів може бути використаний метод ЛІФО (LIFO), що заснований на використанні в обліку останньої ціни їх придбання за принципом «останній прийшов – перший пішов». На відміну від методу ФІФО (FIFO), заснованому на принципі «перший прийшов – перший пішов», він дозволяє одержати реальну оцінку цих активів в умовах інфляції та ефективніше управляти вартісною формою руху запасів [4].

Управління дебіторською заборгованістю – це система принципів і методів підготовки та реалізації управлінських рішень, що приймаються на різних стадіях формування, погашення дебіторської заборгованості й забезпечують досягнення 2-х взаємопов'язаних систем цілей:

на корпоративному рівні (в царині маркетингу) – забезпечення зростання ринкової вартості підприємства шляхом зростання обсягу реалізації продукції та підприємства за рахунок зменшення її собівартості та цін реалізації, надання більш сприятливих умов покупцям, зростання конкурентоздатності продукції підприємства;

на функціональному рівні (в царині фінансового менеджменту) – забезпечення контролю за фінансовими потоками підприємства шляхом оптимізації обсягів та покращення якісних параметрів формування дебіторської заборгованості, забезпечення її своєчасного погашення з мінімальними втратами активів (капіталу) підприємства [5, с. 193].

Аналіз дебіторської заборгованості підприємства дає можливість оцінити можливу величину доходів, які можна отримати у вигляді штрафів, пені, неустойок від дебіторів, які прострочили оплату. Для управління дебіторською заборгованістю є розробка заходів щодо скорочення або стягнення простроченої чи сумнівної дебіторської заборгованості. При цьому можуть використовуватися різноманітні методи управління дебіторською заборгованістю, які можна класифікувати на такі групи:

а. Юридичні – претензійна робота, подача позову до суду;

б. Економічні – фінансові санкції (штраф пеня неустойка), передача в заставу майна і майнових прав, призупинення постачання продукції;

в. Психологічні – нагадування по телефону, факсу, використання ЗМІ чи поширення інформації серед суміжних постачальників, що загрожує боржнику втратою іміджу;

Рисунк 2. Етапи проведення аналізу дебіторської заборгованості [6]

г. Фізичні – арешт майна боржника, вироблений органами державної виконавчої служби.

Вважаємо, що комплекс завдань та послідовність проведення аналізу дебіторської заборгованості підприємства можна розділити на такі етапи, які представлені в рисунку 2.

Управління грошовими потоками підприємств – це складний неперервний циклічний процес. Під циклом управління грошовими потоками розуміється система послідовних етапів багаторазово повторюваного процесу прийняття і реалізації стратегічних та оперативно-тактичних рішень з управління грошовими потоками. Управління грошовими потоками підприємства є важливою складовою частиною загальної системи управління його фінансовою діяльністю. Воно дає змогу вирішувати різноманітні завдання фінансового менеджменту і підпорядковане його головній меті. Основною метою управління грошовими потоками є забезпечення фінансової рівноваги підприємства та формування необхідної звітності, що забезпечить проведення всебічного аналізу грошових потоків [7].

Зазвичай модель управління грошовими потоками визначається підприємством самостійно і є індивідуальною, оскільки має враховувати

особливості його фінансово-господарської діяльності, положення фінансової стратегії, а також специфічні риси зовнішнього та внутрішнього середовища її реалізації.

Після поступового переходу до ринкової економіки виявилася необхідність розробки нових підходів до управління, і саме поява контролінгу як функціонально відособленого напрямку фінансово-економічної роботи на підприємстві допомогла вирішити цю проблему.

Під контролінгом грошових потоків, на нашу думку, слід вважати специфічну контролюючу систему, що забезпечує взаємозв'язок між формуванням прогнозу грошових потоків, аналізом, плануванням, регулювання і збалансування руху грошових коштів на базі принципу «управління за відхиленнями», метою якого є управління рухом грошових коштів, їх оптимізація та використання з якомога більшою ефективністю.

Оскільки контролінг грошових потоків є одним із елементів менеджменту, його доцільно розділяти на оперативний та стратегічний.

Кожен вид контролінгу має свою сферу відповідних задач, які наведені в таблиці 2.

Отже, оперативний контролінг орієнтований на регулювання процесу короткострокового управ-

Таблиця 2. Порівняння задач стратегічного та операційного контролінгу грошових коштів підприємства [8]

Операційний контролінг	Стратегічний контролінг
Визначання необхідної і достатньої інформації	Формування ефективної інформаційної системи, яка підтримує прийняття стратегічних управлінських рішень
Аналіз динаміки грошових потоків і факторів, що визначають їх зміну	Стратегічний аналіз зовнішнього середовища і тенденцій зміни грошових потоків
Динамічний аналіз відхилень фактичних значень грошового потоків від нормативних і виявлення причин таких відхилень	Вибір обмеженого набору підконтрольних показників і визнання їх допустимих відхилень від нормативних значень
Аналіз впливу відхилень на виконання поточних планів	Аналіз впливу відхилень на виконання стратегічних планів
Формування поточних планів, перевірка їх на повноту і можливість реалізувати	Формування системи комплексного стратегічного планування, координація та консолідація планів з часом і змістом
Адекватне застосування методів методів планування і прогнозування	Розробка методів планування та прогнозування грошових потоків
Переведення поточного контролю	Формування системи стратегічного контролю, методології проведення

ління грошовими потоками, а стратегічний контролінг грошових потоків в свою чергу регулює процес досягнення середньо-і довгострокових цілей підприємства в області управління потоками грошових коштів. Оперативний контролінг в основному орієнтований на внутрішнє середовище підприємства, а стратегічний повинен враховувати зовнішні фактори і явища які стосуються підприємства. Тимчасова орієнтація контролінгу природно визначає рівень невизначеності, який для оперативного контролінгу малий або невисокий, а для стратегічного – досить значний

Контролінг грошових потоків є невід’ємною складовою всього економічного процесу, що відбувається на підприємстві, в задачу якого входять передбачення можливих помилок, порушень, відхилень і попередження їх, а також у випадку їх здійснення забезпечення впливу на них та запобігання відповідно до виявленого характеру відхилення.

Сам процес контролінгу грошових потоків розділяється на два етапи. На першому етапі відбувається постановка цілей, визначення стандартів, встановлення часових рамок і конкретних критеріїв, стосовно яких можна оцінити ступінь виконання роботи, а також реалізація конкретних заходів по досягненню запланованих цілей. Другий етап процесу контролінгу грошових потоків полягає співставленні реальних результатів діяльності із поставленими цілями [8].

Висновок

Отже, управління оборотним активами – це система зв’язків між суб’єктами та об’єктами управ-

ління, що наділяє різноманітним кроків та рішень, гнучкістю та варіативністю господарських комбінацій для реалізації напрямків вдосконалення управління оборотними активами, які зачіпають основні аспекти господарської діяльності підприємства.

Список використаних джерел

1. Н(С)ПБО 1 – Електронний ресурс. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text>.
2. J. Downes, J.E. Goodman, «Dictionary of Finance & Investment Terms», Barons Financial Guides, 2003; and J. G. Siegel, N. Dauber & J. K. Shim, «The Vest Pocket CPA», Wiley, 2005.
3. Філатова З.В., Напрямки формування системи управління оборотними активами підприємства / З.В. Філатова, А.Г. Ротанова // Проблеми підвищення ефективності інфраструктури. – 2011. – Випуск №29. С. 1–5.
4. Герасимович І.А., Методичні засади внутрішньогосподарського контролю виробничих запасів в системі управління операційною діяльністю підприємства / І.А. Герасимович, Н.А. Морозова–Герасимович // Облік і фінанси. – 2016. – Випуск №3 (73). – С. 114 – 121.
5. Чорненька О., Основні етапи формування системи управління дебіторською заборгованістю / О. Чорненька, О. Гальчак // Матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції «Формування стратегії соціально-економічного розвитку підприємницьких структур в Україні». – 2016. – С. – 193 – 195.
6. Томчук О.Ф., Методика проведення аналізу дебіторської заборгованості в системі управління підпри-

емством / О.Ф. Томчук, І. М. Сидоренко // *Фінанси, облік, банки*. – 2019. – Випуск №1 (24). – С. 94 – 101.

7. Майборода О.Є., Напрямки управління грошовими потоками підприємства / О.Є. Майборода, О.В. Майборода, О.В. Реплюк // *Економіка і суспільство*. – 2017. – Випуск №10. – С. 305 – 309.

8. Бондарчук В.О., Сутність та доцільність розробки системи управління грошовими потоками підприємства / В.О. Бондарчук // *Вісник студентського наукового товариства «Вапіра»*. – 2016. – Випуск №32. – С. 656 – 667.

References

1. N(S)PBO 1 – Elektronnyi resurs. – Rezhym dostupu: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text>.

2. J. Downes, J.E. Goodman, «Dictionary of Finance & Investment Terms», Barons Financial Guides, 2003; and J. G. Siegel, N. Dauber & J. K. Shim, «The Vest Pocket CPA», Wiley, 2005.

3. Filatova Z.V., Napriamky formuvannia systemy upravlinnia oborotnyu aktyvamy pidpriemstva / Z.V. Filatova, A.H. Rotanova // *Problemy pidvyshchennia efektyvnosti infrastruktury*. – 2011. – Випуск №29. С. 1–5.

4. Herasymovych I.A., Metodichni zasady vnutrishno-hospodarskoho kontroliu vyrobnychykh zapasiv v systemi upravlinnia operatsiinoiu diialnistiu pidpriemstva / I.A. Herasymovych, N.A. Morozova–Herasymovych // *Oblik i finansy*. – 2016. – Випуск №3 (73). – С. 114 – 121.

5. Chornenka O., Osnovni etapy formuvannia systemy upravlinnia debitorskoiu zaborhovanistiu / O. Chornenka, O. Halchak // *Materialy II Vseukrainskoi nauko-vo-praktychnoi konferentsii «Formuvannia stratehii sotsialno-ekonomichnoho rozvytku pidpriemnytskykh struktur v Ukraini»*. – 2016. – С. – 193 – 195.

6. Tomchuk O.F., Metodyka provedennia analizu debitorskoi zaborhovanosti v systemi upravlinnia pidpriemstvom / O.F. Tomchuk, I. M. Sydorenko // *Finansy, oblik, banky*. – 2019. – Vypusk №1 (24). – S. 94 – 101.

7. Maiboroda O.Ye., Napriamky upravlinnia hroshovymy potokamy pidpriemstva / O.Ye. Maiboroda, O.V. Maiboroda, O.V. Repluk // *Ekonomika i suspilstvo*. – 2017. – Vypusk №10. – S. 305 – 309.

8. Bondarchuk V.O., Sutnist ta dotsilnist rozrobky systemy upravlinnia hroshovymy potokamy pidpriemstva / V.O. Bondarchuk // *Visnyk studentskoho naukovoho tovarystva «Vapira»*. – 2016. – Vypusk №32. – S. 656 – 667.

Дані про авторів

Тарасенко І.О.,

д.е.н., професор Київського національного університету технологій та дизайну

Дреля М.В.,

студент Київського національного університету технологій та дизайну

Данные об авторах

Тарасенко И.А.,

д.э.н., профессор Киевского национального университета технологий и дизайна

Дреля М.В.,

студент Киевского национального университета технологий и дизайна

Data about the authors

Tarasenko I.O.,

doctor of Economics, professor Kyiv National University of Technology and Design

Drelya M.V.,

Student Kyiv National University of Technology and Design

УДК 005.32:331.101.3]:174

ЩЕТИНІНА Л.В.
РУДАКОВА С.Г.
ТВЕРДОХЛІБ Ю.В.
ТУРОВА К.С.

Корпоративна культура в системі менеджменту персоналу: значення, характер та взаємозв'язки

Корпоративна культура є відносно новим і недостатньо дослідженим з практичної точки зору явищем. Але, не дивлячись на це, роботодавці прикладають значні зусилля для її формування та розвитку. Для отримання максимальної віддачі від заходів з розвитку корпоративної культури, роботодавець повинен мати чітке та вірне уявлення про неї.

Метою дослідження є систематизація підходів до сутності корпоративної культури для фор-